

28.4.2023

Käyttöpaikan kytkentä ja sopimuksen aloituspäivä

Kehitysehdotus #57

FINGRID
Datahub

Käyttöpaikan kytkentä ja sopimuksen aloituspäivä

- Toiminnallisuus tällä hetkellä:

Mikäli 'rakenteilla'-tilaisella käyttöpaikalla on voimassa oleva sopimus kytkentähetkellä, muuttaa datahub automaattisesti sopimuksen voimaantulopäivän kytkennän mukaiseksi. Tämä palvelee uudiskohteiden käsittelyssä, mutta sama toiminnallisuus on myös silloin, kun käyttöpaikka on saneerauksen vuoksi muutettu tilaan rakenteilla koskematta sopimustilanteeseen (*nykyisessä toteutuksessa rakenteilla-tilaa käytetään myös saneerauskohteille*). Mikäli verkko tällöin muuttaa tilan suoraan kytketyksi, muuttuu sopimuksen voimaantulopäivä samoilla säännöillä, vaikka tässä tilanteessa ei saisi.

- Vaihtoehdot:

1. Lisätään datahubiin uusi käyttöpaikan tila 'saneerauksessa' (ja 'liittymä ylläpidolla' (*onko tämä edelleen tarpeen?*)), jonka käsittely poikkeaa kytkennän yhteydessä 'rakenteilla'-tilasta.
2. Muutetaan sopimuksen aloituspäivämäärän käsittelyä datahubissa niin, että kytkentä 'rakenteilla'-tilasta muuttaa sopimuksen aloituspäivän vain tietyissä tilanteissa.

Vaihtoehto 1: Käyttöpaikalle uusi tila 'Saneerauksessa' (ja 'Liittymä ylläpidolla')

Tilojen käyttö:

- **Rakenteilla:** Uudet rakenteilla olevat kohteet, toiminnallisuus kuten tälläkin hetkellä.
- **Saneerauksessa:** Jakeluverkonhaltija voi passivoida käyttöpaikan väliaikaisesti muuttamalla sen tilaksi "saneerauksessa". Näin toimitaan saneerauskohteissa, kun käyttöpaikalle ei tilapäisesti voida aloittaa toimitusta. Voimassaolevaa myyntisopimusta ei automaattisesti päätetä, kun käyttöpaikka muutetaan tähän tilaan, vaan myyjän tulee sopia asiasta tarvittaessa asiakkaan kanssa.
- **Liittymä ylläpidolla:** Mittari on viety pois, mutta liittymää ei ole purettu. Toimintalogiikka samanlainen kuin 'rakenteilla'-tilassa, mutta kyseessä ns. vanha kohde, joka tulee mittaroida uudelleen.
- Käyttöpaikan tilat ja niiden merkitykset (*taulukko 6 prosessidokumentissa*):

Tila	Sopimusten solmiminen	Toimituksen aloitus	Tilanne käyttöpaikalla	Mittaustiedot	Muistutukset (mittaustieto)
Rakenteilla	Voidaan solmia	Ei voida aloittaa	Mittaroimaton	Ei voi toimittaa	Ei
Saneerauksessa	Voidaan solmia	Ei voida aloittaa	Saneerauksessa	Ei voi toimittaa	Ei
Liittymä ylläpidolla	Voidaan solmia	Ei voida aloittaa	Liittymä ylläpidolla	Ei voi toimittaa	Ei
Kytetty	Voidaan solmia	Voidaan aloittaa	Perustila – sähköt kytketty	Voi toimittaa	Kyllä (puuttuvat tiedot)
Katkaistu	Voidaan solmia	Voidaan aloittaa	Perustila – sähköt ei kytketty	(Ei) voi toimittaa (toimitetaan nollana verkkosopimuksen voimassaolon ajalta)	Kyllä (puuttuvat tiedot verkkosopimuksen voimassaolon ajalta & nollasta poikkeavat tiedot)
Poistettu käytöstä	Ei voida solmia	Ei voida aloittaa	Liittymä purettu	Ei voi toimittaa	Ei
Poistettu järjestelmästä	Ei voida solmia	Ei voida aloittaa	Virheellisesti ilmoitettu käyttöpaikka poistettu ennen tapahtumien ilmoittamista	Ei voi toimittaa	Ei

Vaihtoehto 1: Käyttöpaikalle uusi tila 'Saneerauksessa' (ja 'Liittymä ylläpidolla')

Muutokset prosesseihin:

DH-121:

- Käyttöpaikka on luotavissa tiloissa 'kytketty', 'katkaistu' ja 'rakenteilla'.
→ Ei sallita luontia suoraan saneeraukseen tai ylläpitoon.

DH-122:

- Käyttöpaikka on päivitettävissä tiloihin 'rakenteilla', 'poistettu käytöstä', 'saneerauksessa' ja 'liittymä ylläpidolla'.

→ Sallitaanko edelleen päivitys myös takaisin rakenteilla-tilaan?

- Aiemmin keskusteltu, ettei sallittaisi, mutta että toisaalta pitäisi pystyä korjaamaan virheitä.

→ Onko tarve rajoittaa, mistä tilasta voi päivittää mihin tilaan?

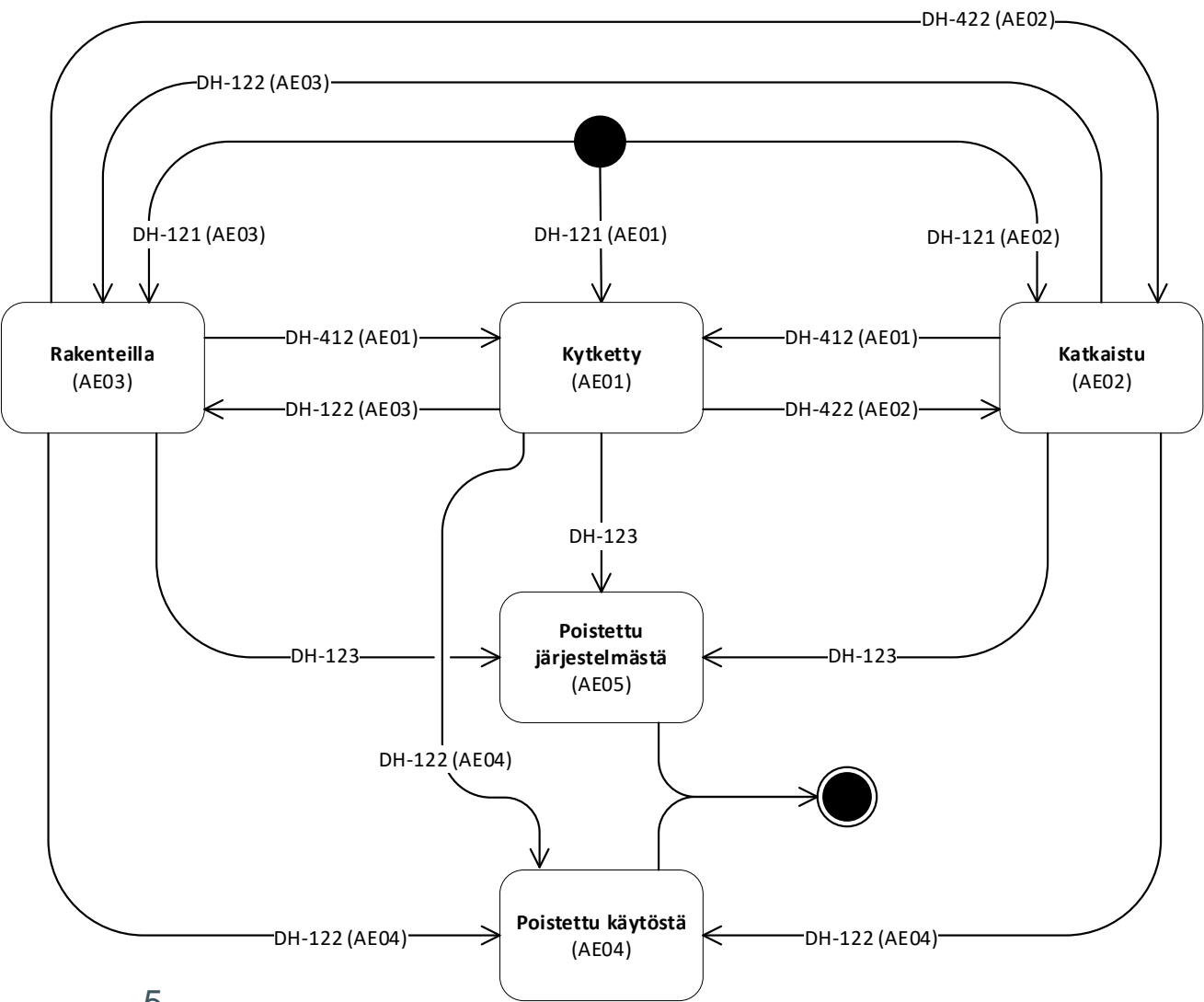
- Tällä hetkellä sallitut tilamuutokset seuraavalla kalvolla.

- Pakolliset tiedot (käyttöpaikan ominaisuudet, mittarinumero), jos tila on muu kuin 'rakenteilla'.
 - Saneerauksessa: Mitkä tiedot pakolliset? Vastaavat kuin rakenteilla? Käytännössä voi olla, että poistetaan tai ei poisteta mittareita. → Työryhmässä keskusteltava
 - Liittymä ylläpidolla: vastaavista kuin 'rakenteilla'-tilassa (samat tiedot pakollisia/ei pakollisia).

Vaihtoehto 1: Käyttöpaikalle uusi tila 'Saneerauksessa' (ja 'Liittymä ylläpidolla')

- Tällä hetkellä sallitut muutokset käyttöpaikan tilassa:

Tilasta	Tilaan	Tapahtuma	Tila tapahtumassa
-	Rakenteilla	DH-121	AE03
-	Kytetty	DH-121	AE01
-	Katkaistu	DH-121	AE02
Rakenteilla	Kytetty	DH-412	AE01
Rakenteilla	Katkaistu	DH-422	AE02
Rakenteilla	Poistettu käytöstä	DH-122	AE04
Rakenteilla	Poistettu järjestelmästä	DH-123	-
Kytetty	Rakenteilla	DH-122	AE03
Kytetty	Katkaistu	DH-422	AE02
Kytetty	Poistettu käytöstä	DH-122	AE04
Kytetty	Poistettu järjestelmästä	DH-123	-
Katkaistu	Rakenteilla	DH-122	AE03
Katkaistu	Kytetty	DH-412	AE01
Katkaistu	Poistettu käytöstä	DH-122	AE04
Katkaistu	Poistettu järjestelmästä	DH-123	-

Vaihtoehto 1: Käyttöpaikalle uusi tila 'Saneerauksessa' (ja 'Liittymä ylläpidolla')

- Uudet sallitut muutokset käyttöpaikan tilassa (oletuksena täytetty sallittuina kaikki muutokset – käytävä läpi):

Tilasta	Tilaan	Tapahtuma	Tila tapahtumassa
-	Rakenteilla	DH-121	AE03
-	Kytetty	DH-121	AE01
-	Katkaistu	DH-121	AE02
Rakenteilla	Kytetty	DH-412	AE01
Rakenteilla	Katkaistu	DH-422	AE02
Rakenteilla	Poistettu käytöstä	DH-122	AE04
Rakenteilla	Poistettu järjestelmästä	DH-123	-
Rakenteilla	Saneerauksessa	DH-122	AE06(?)
Rakenteilla	Liittymä ylläpidolla	DH-122	AE07(?)
Kytetty	Rakenteilla	DH-122	AE03
Kytetty	Katkaistu	DH-422	AE02
Kytetty	Poistettu käytöstä	DH-122	AE04
Kytetty	Poistettu järjestelmästä	DH-123	-
Kytetty	Saneerauksessa	DH-122	AE06(?)
Kytetty	Liittymä ylläpidolla	DH-122	AE07(?)

Tilasta	Tilaan	Tapahtuma	Tila tapahtumassa
Katkaistu	Rakenteilla	DH-122	AE03
Katkaistu	Kytetty	DH-412	AE01
Katkaistu	Poistettu käytöstä	DH-122	AE04
Katkaistu	Poistettu järjestelmästä	DH-123	-
Katkaistu	Saneerauksessa	DH-122	AE06(?)
Katkaistu	Liittymä ylläpidolla	DH-122	AE07(?)
Saneerauksessa	Rakenteilla	DH-122	AE03
Saneerauksessa	Kytetty	DH-412	AE01
Saneerauksessa	Katkaistu	DH-422	AE02
Saneerauksessa	Poistettu käytöstä	DH-122	AE04
Saneerauksessa	Poistettu järjestelmästä	DH-123	-
Saneerauksessa	Liittymä ylläpidolla	DH-122	AE07(?)
Liittymä ylläpidolla	Rakenteilla	DH-122	AE03
Liittymä ylläpidolla	Kytetty	DH-412	AE01
Liittymä ylläpidolla	Katkaistu	DH-422	AE02
Liittymä ylläpidolla	Poistettu käytöstä	DH-122	AE04
Liittymä ylläpidolla	Poistettu järjestelmästä	DH-123	-
Liittymä ylläpidolla	Saneerauksessa	DH-122	AE06(?)

Vaihtoehto 1: Käyttöpaikalle uusi tila 'Saneerauksessa' (ja 'Liittymä ylläpidolla')

Muutokset prosesseihin:

DH-13x:

- Uusi palautuva arvo (tila) osapuolille.

DH-412:

- Jos käyttöpaikka on ennen kytkentää ollut tilassa '**rakenteilla**' tai '**liittymä ylläpidolla**', käyttöpaikalla kytkentähetkellä voimassaolevan myynti- ja verkkosopimuksen aloituspäivä päivitetään kytkentäpäivälle.
- Kytkentä '**saneeraus**'-tilasta ei tee muutoksia sopimusten aloituspäiviin.
- Kun jakeluverkonhaltijan kytkentä- tai katkaisuilmoitusta käytetään muuttamaan **rakenteilla/ylläpidolla(/saneerauksessa?)** olleen käyttöpaikan tilaksi kytketty tai katkaistu, jakeluverkonhaltijan tulee ensin muistaa päivittää kyseiselle käyttöpaikan ominaisuustiedot, jos ne ovat aiemmin puuttuneet. Datahub ei salli käyttöpaikan kytkentää tai katkaisua, jos jokin pakollinen tieto käyttöpaikan ominaisuuksista puuttuu.

Vaihtoehto 1: Käyttöpaikalle uusi tila 'Saneerauksessa' (ja 'Liittymä ylläpidolla')

Muutokset prosesseihin (osa jo aiemmin työryhmissä läpikäytyjä kysymyksiä ja niiden osalta todettu tarve):

DH-?:

- Onko tiloilla vaikutusta muuhun toimintaan?
 - Mahdolliset muutokset mittaustietomuistutuksiin, taselaskentoihin → vastaava käsittely kuin rakenteilla-tilalla.
 - netotus- ja energiayhteisölaskennat, vastaava käsittely kuin rakenteilla-tilalla
- Rajapisteillä ja tuotantoyksiköillä käytetään vastaavaa kytkentätilatietoa kuten käyttöpaikoilla käytetään. Verkkoyhtiö voi käyttöliittymän kautta väliaikaisesti poistaa rajapisteen tai tuotantoyksikön käytöstä muuttamalla kytkentätilan 'rakenteilla'-tilaan. Tällöin ei myöskään mittaustietoja tarvitse toimittaa näille mittauspisteille.
 - Mitä tilaa tässä tulisi käyttää? Nämä eivät käytä DH-412-prosessia, joten voidaan jatkaa 'rakenteilla'-tilan käyttöä. Onko kuitenkin tarve käyttää 'saneeraus'-tilaa näille? → Ei nähdä tarvetta uudelle tilalle.

Vaihtoehto 1: Käyttöpaikalle uusi tila 'Saneerauksessa' (ja 'Liittymä ylläpidolla')

Työmääräarvio & toimialavaikutus:

- Datahub:
 - Kokoluokka kategorian 2 -3 mukainen, arvio välillä 25 k€ - 35 k€
- Osapuolet:
 - Keskusteltava, osapuolet tuovat näkemyksen omalta kannaltaan

Vaihtoehto 2: Päivämäärien käsittelyn muutos datahubissa

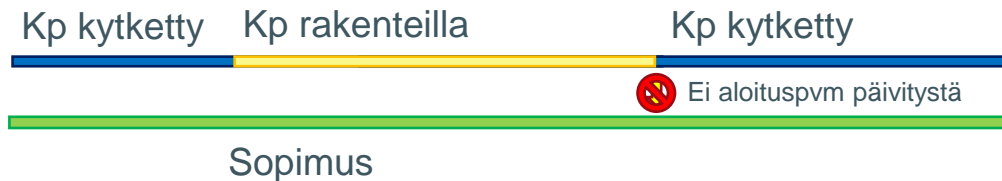
Muutetaan sopimusten aloituspäivämäärien käsittelyä kytkennän yhteydessä niin, että datahub muuttaa päivämäärät vain tietyissä tilanteissa.

Tapaus 1: Uudiskohde tai sopimukseton vanha kohde

- Uudiskohteissa ja sopimuksettomissa (= kytkentähetkellä voimassa oleva sopimus ei jatku suoraan edeltävästä sopimuksesta) vanhoissa kohteissa kytkennän tulee muuttaa sopimuksen aloituspvm kytkennän päivämäärään.
- Esim. markkinoiden ja kesäpaikkojen kohdalla on tällaisia tapauksia, että käyttöpaikka on rakenteilla ja sopimuksettomassa tilassa ja sinne tulee uusi sopimus, joka alkaa 'rakenteilla'-tilan aikana. Sopimuksen aloituspvm pitää siirtää kytkennän yhteydessä.
- **Ilmoitus osapuolille?**

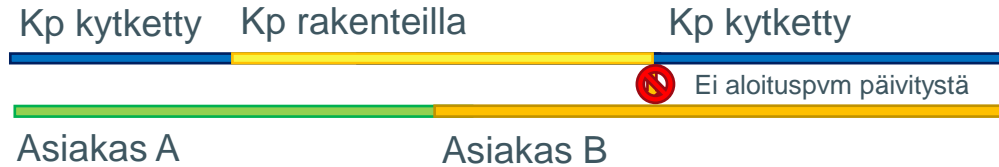
Tapaus 2: Vanha kohde

- Saneerauksen vuoksi käytetty tilaa 'rakenteilla' ja sopimus alkanut ennen saneerausta.
- Voimassa olevan sopimuksen aloituspvm ei tule muuttua kytkennän yhteydessä.

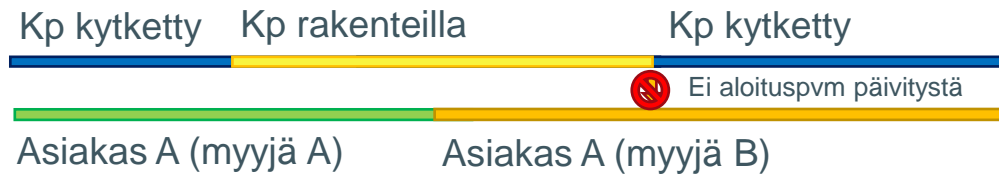
Vaihtoehto 2: Päivämäärien käsittelyn muutos datahubissa

Tapaus 3a: Vanha kohde (muutto)

- Saneerauksen aikana (kp tilassa 'rakenteilla') alkava uusi sopimus (muutto), joka jatkuu suoraan edellisestä sopimuksesta.
- Aloituspvm **ei** siirretä.

Tapaus 3b: Vanha kohde (myyjän vaihto)

- Saneerauksen aikana (kp tilassa 'rakenteilla') alkava uusi sopimus (myyjän vaihto), joka jatkuu suoraan edellisestä sopimuksesta. Sama koskee myös 'sopimuksen vaihto' -syyllä alkavaa uutta sopimusta.
- Aloituspvm **ei** siirretä.

Vaihtoehto 2: Päivämäärien käsittelyn muutos datahubissa – tieto osapuolille

- Tällä hetkellä kytkentätapahtuman ('rakenteilla'-tilasta 'kytketty'-tilaan) yhteydessä ei lähde erillistä tietoa osapuolille sopimuksen päivämäärien päivityksestä, mutta päivämäärät muuttuvat aina (myös virheellisesti) kytkentäpäiväksi (ja myyjälle lähtee ilmoitus käyttöpaikkatietojen päivityksestä ja kytkennästä omina sanomina). Vaihtoehdossa 2 kytkentä ei tulisi aina muuttamaan sopimuksen aloituspäivämäärää.
- Muutosehdotuksen myötä olisi tilanteita, joissa sopimuspäivämäärät muuttuvat ja tilanteita, joissa ne eivät muutu kytkennän yhteydessä 'rakenteilla'-tilasta. Kun päivämäärät muuttuvat, osapuolen kuuluu tehdä vastaavat muutokset omassa järjestelmässä/järjestelmissä, mutta jatkossa haasteena tulisi olemaan (jos osapuolille ei lähetetä tietoa) se, millä perusteella osapuolet tietävät päivittää omat tietonsa.
- Vaihtoehdot:
 - 1) Välitetään tieto sähköpostilla, mutta sähköposteista on yleisesti haluttu päästä eroon.
 - 2) Datahub ei lähetä ilmoitusta päivämäärien muutoksesta, mutta onko vaarana, että osapuolten järjestelmien sopimustiedot eivät pysy ajan tasalla? Miten ne pidetään ajan tasalla (järjestelmien oma päättely)? Onko myyjälle isompi ongelma kuin jakeluverkolle?
 - 3) Tiedon lähettäminen sanomalla (**tapaus 1** edellä). Uuden sanoman käyttöönotto mahdollistaisi osapuolille paremman automatiikan käytön omissa järjestelmissään. Sanoman ehdotus on nyt julkaistu datahub-dokumentaatiossa (uutiskirje 24.11.2022), <https://palvelut.datahub.fi/fi/dokumentaatio/dokumentaatio-ja-materiaalit#datahubin-kehitysehdotusten-kommentointi> .

Vaihtoehto 2: Päivämäärien käsittelyn muutos datahubissa

Työmääräarvio & toimialavaikutus:

- Datahub:
 - Kokoluokka kategorian 1 mukainen, arvio alle 10 k€, mikäli osapuolille ei lähde mitään ilmoitusta aloituspäivämäärän muutoksesta
 - Kokoluokka kategorian 2 mukainen, arvio hieman yli 10 k€, mikäli osapuolille lähtee ilmoitus aloituspäivämäärän muutoksesta sähköpostilla
 - Kokoluokka kategorian 2 mukainen, arvio n. 20 k€, mikäli osapuolille lähtee ilmoitus aloituspäivämäärän muutoksesta sanomalla
- Osapuolet:
 - Keskusteltava, osapuolet tuovat näkemyksen omalta kannaltaan

Yhteenveto

- Vaihtoehto 1 ratkaisee ongelman sopimuksen aloituspäivämäärien siirtymisissä sekä tuo käyttöpaikan uuden tilan (saneerauksessa/(**liittymä ylläpidossa**)) osapuolten hallittavaksi/tiedoksi.
 - Kategorian 2-3 muutos datahubissa ja **keskisuuri (? keskusteltava)** toimialavaikutus.
- Vaihtoehto 2 ratkaisee ongelman sopimuksen aloituspäivämäärien siirtymisissä, mutta ei tuo uutta tietoa käyttöpaikan tiloista. Datahubissa käytössä on vain 'rakenteilla'-tila, eikä datahub aseta käyttöpaikkojen tilatietoa päättelyn tuloksena (tällaisen tiedon master täytyisi olla verkkoyhtiö).
 - Kategorian 1-2 muutos datahubissa ja **pieni (? keskusteltava)** toimialavaikutus.
 - Jatkokehityksenä on mahdollista laajentaa datahubissa käytössä olevia käyttöpaikan tiloja (vaihtoehto 2 ei sulje jatkokehitystä pois, vaan vaihtoehdon 1 mukainen toteutus voidaan tehdä myöhemmin ilman merkittävää lisätyötä suhteessa sen tekemiseen tässä vaiheessa).

Kiitos!

Fingrid Datahub Oy

c/o Fingrid Oy Lökkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Y-tunnus: 2745543-5

www.fingrid.fi

FINGRID
Datahub